

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členiek senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobcu : **J. K.**, bytom v S. právne zastúpeného *JUDr. J. B.*, advokátom, H. proti žalovanému : **Krajské riaditeľstvo policajného zboru Prešov**, Krajský dopravný inšpektorát, Pionierska ulica č. 33, Prešov, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. KRP-94/DI-2-2009 zo dňa 26.júna 2009, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 2S/45/2009-23 zo dňa 19.januára 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 2S/45/2009-23 zo dňa 19.januára 2010, **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 62,72 € do 15 dní od právoplatnosti rozsudku k rukám JUDr. J. B., advokáta, N.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného zo dňa 26.júna 2009, č. KRP-94/DI-2-2009 podľa § 250j ods. 2 písm. e/ O.s.p. a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Krajský súd dospel k záveru, že pri doručovaní bola pri postupe správneho orgánu zistená taká vada, ktorá má vplyv na zákonnosť rozhodnutia. O náhrade trov konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania.

Proti rozsudku krajského súdu podal odvolanie žalovaný a žiadal, aby odvolací súd zrušil prvostupňový rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie. Namietal, že krajský súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní uviedol najmä nasledovné skutočnosti:

„Zo spisového materiálu týkajúceho sa danej veci je zrejmé, že rozhodnutie o priestupku - č.p.: ORP-P-2/DI-SV-2009 zo dňa 9.februára 2009 bolo J. K. prvýkrát zasielané prostredníctvom Slovenskej pošty, ako doporučená zásielka adresovaná do vlastných rúk. Uvedená zásielka bola odovzdaná na poštovú prepravu dňa 10.februára 2009, o čom svedčí prezenčná pečiatka pošty. Zásielka bola po neúspešnom pokuse o doručenie dňa 11.februára 2009 a opakované doručenie dňa 12.februára 2009, uložená na pošte. J. K. si predmetnú zásielku na pošte v odbernej lehote nevyzdvihol, a tak pošta dňa 3.marca 2009 uvedenú zásielku vrátila odosielateľovi - ODI v Snine OR PZ v Humennom s poznámkou „...zásielku neprevzal v odbernej lehote.“

ODI v Snine OR PZ v Humennom, ako aj KDI KR PZ v Prešove vychádzali pri doručovaní z názoru podporeného aj stanoviskom Odboru dopravnej polície Prezídia Policajného zboru v Bratislave a síce. že v prípadoch, keď páchatel' priestupku neprevezme rozhodnutie o priestupku, ktorým mu bola okrem iného uložená aj sankcia zákazu činnosti, spočívajúca v zákaze viesť motorové vozidlo na ústnom pojednávaní o priestupku, prípadne mu rozhodnutie nebolo doručené a správny orgán využije doručenie rozhodnutia podľa § 24 ods. 2 zákona o správnom konaní (tzv. fikciu doručenia), takéto doručenie písomnosti nemožno považovať za riadne doručenie písomnosti pre prípadný trestno-právny postih páchatel'a predmetného priestupku. Vedenie motorového vozidla takouto osobou by bolo možné opätovne posúdiť len ako priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, z dôvodu absencie subjektívnej stránky konania.

KR PZ v Prešove zároveň uvádza že v danom prípade nebola k možnosti využitia fikcie doručenia splnená ani podmienka uvedená v ustanovení § 24 ods. 2 zákona o správnom konaní, a síce či sa adresát, ktorému sa má písomnosť určená do vlastných rúk doručiť, v čase doručovania zdržiaval v mieste bydliska. KR PZ v Prešove zastáva názor, že bez dostatočného preverenia uvedenej okolnosti by mohol adresát v ďalšom konaní predložiť dôkazy o tom, že sa v čase doručovania uvedenej písomnosti v mieste bydliska nezdržiaval, čo by mohlo mať v ďalšom konaní za následok zrušenie predmetného rozhodnutia správneho orgánu súdom.

V danom prípade J. K. nebol prítomný na ústnom pojednávaní o priestupku a prvostupňový správny orgán nemal vedomosť o tom, resp. nemal hodnoverným spôsobom preukázané či sa menovaný v čase doručovania poštovej zásielky poštovým doručovateľom zdržiaval v mieste bydliska. Preto ODI v Snine OR PZ v Humennom potom, čo J. K. predmetnú zásielku adresovanú do vlastných rúk, zasielanú prostredníctvom Slovenskej pošty v odbernej lehote neprevzal, ako aj s ohľadom na skutočnosť, že aj predvolanie na ústne pojednávanie a všetky ostatné písomnosti v danej veci boli menovanému doručené až prostredníctvom hliadky PZ, nevyužil fikciu doručenia a vedúci ODI v Snine OR PZ v Humennom dňa 5.marca 2009 požiadal OO PZ Snina o priame doručenie predmetnej zásielky - rozhodnutia J. K.. Zo záznamu OO PZ Snina zo dňa 20.marca 2009, spísaného k doručeniu zásielky menovanému vyplýva, že previerkou v mieste trvalého bydliska J. K. bolo zistené, že menovaný sa v mieste trvalého bydliska nezdržiava. Bolo na neho zistené telefónne číslo, kde menovaný ani po viacnásobnom telefonickom upovedomení si zásielku do 20.marca 2009 neprevzal. Z uvedeného dôvodu bola zásielka vrátená na ODI v Snine OR PZ v Humennom.

Následne dňa 27.marca 2009 vedúci ODI v Snine OR PZ v Humennom opakovane požiadal OO PZ v Snine o priame doručenie zásielky J. K.. Zo záznamu OO PZ v Snine k doručeniu predmetnej zásielky menovanému zo dňa 16.apríla 2009, č.p.: ORP-68-15/PP-SV-2009 je zrejmé, že príslušníkmi OO PZ v Snine bol vykonaný viacnásobný pokus o doručenie zásielky určenej do vlastných rúk - pre J. K.. Menovaný bol dňa 4.apríla 2009 pri čerpacej stanici A. v Stakčíne hliadkou OO PZ Snina upovedomený, aby sa dostavil na ODI v Snine, za účelom prevzatia zásielky, nakoľko ho nebolo a nie je možné zastihnúť v mieste trvalého bydliska. Z uvedeného záznamu je rovnako zrejmé, že počas hliadkovej služby zo dňa 14.apríla 2009 na 15.apríl 2009, bolo v čase okolo 02.00 hod. hliadkou OO PZ v Snine vykonané osobné doručenie zásielky J. K., nakoľko hliadka zistila,

že menovaný sa nachádza v reštaurácii P.. J. K. bol v Snine pred reštauráciu P. pri odchode z nej vyzvaný, aby na mieste podpísal doručenkú a zásielku prevzal. Na mieste bol v zmysle platnej právnej úpravy poučený, že ak zásielku odmietne prevziať, a doručenkú podpísať, bude sa zásielka dňom odmietnutia prevzatia považovať za doručeníu. J. K. na výzvu nereagoval, hliadke PZ sa pozdravil a z miesta odišiel. Z uvedeného dôvodu bola neprevzatá - odmietnutá zásielka, spolu so záznamom spísaným k jej doručeniu zaslaná späť na ODI v Snine OR PZ v Humennom.

Prvostupňový správny orgán vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti považoval v zmysle ustanovenia § 24 ods. 3 zákona o správnom konaní rozhodnutie o priestupku, č.p.: ORP-P-2/DI-SV-2009 zo dňa 9.februára 2009 za doručené dňa 15.apríla 2009. Vzhľadom na to, že J. K. voči uvedenému rozhodnutiu nepodal v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote odvolanie, rozhodnutie o priestupku nadobudlo právoplatnosť dňa 30.apríla 2009, čo prvostupňový správny orgán na rozhodnutí o priestupku aj vyznačil. Odvolanie voči rozhodnutiu o priestupku J. K. podal písomne, pričom na poštovú prepravu ho podal dňa 4.júna 2009, t.j. 50-ty deň. Odvolací správny orgán - KDI KR PZ v Prešove po preskúmaní spisového materiálu a podaného odvolania sa stotožnil s rozhodnutím a postupom prvostupňového správneho orgánu - ODI v Snine OR PZ v Humennom.

KR PZ v Prešove zároveň poukazuje na skutočnosť, že spôsob doručovania inak, než prostredníctvom pošty nie je zo zákona žiadnym spôsobom miestne ani časovo obmedzený. Zákon žiadnym spôsobom nevyklučuje možnosť doručenia písomnosti adresátovi v nočných hodinách, pred pohostinstvom, alebo na akomkoľvek inom mieste, kde je zastihnutý, resp. kde sa zdržiava, zvlášť vtedy ak sa mu po opakovaných predchádzajúcich pokusoch písomnosť nepodarilo žiadnym iným zákonným spôsobom doručiť, resp. ak nereagoval na žiadne dovtedajšie výzvy na vyzdvihnutie predmetnej písomnosti. V neposlednom rade KR PZ v Prešove uvádza, že aj občan, ktorému je písomnosť doručovaná cez deň a v mieste bydliska, môže byť pod vplyvom alkoholu i v prípade, keď doručovanie do vlastných rúk je uskutočnené poštovým doručovateľom. Uvedená skutočnosť sa však nedá pri každom doručovaní skúmať a preverovať a zároveň takáto povinnosť doručovateľovi (aj keď ním v danom prípade boli príslušníci PZ) nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu. Uvedené zároveň žiadnym spôsobom nezakladá tvrdenie, že adresát nebol pri doručovaní poučený o následkoch odmietnutia prevzatia zásielky.

Súčasne je možné konštatovať, že z celého predmetného spisového materiálu je zrejmé a jednoznačné, že konanie J. K. je od prvého procesného úkonu vykonaného zo strany prvostupňového správneho orgánu účelové, v snahe vyhnúť sa zodpovednosti za spáchaný priestupok a jeho následky, spočívajúce najmä v nerešpektovaní predvolania na ústne pojednávanie, absencii náležitého ospravedlnenia sa z účasti na ústnom pojednávaní, nepreberania si zásielok určených do vlastných rúk, až po bezdôvodné odopretie prevzatia zásielky určenej do vlastných rúk adresáta.

Na základe uvedeného KR PZ v Prešove zastáva názor, že postup prvostupňového správneho orgánu ODI v Snine OR PZ v Humennom, ako aj postup KDI KR PZ v Prešove bol v predmetnom prípade pri doručovaní zásielky určenej do vlastných rúk J. K., (od ktorého následne správne orgány počítajú a odvíjajú právoplatnosť rozhodnutia o priestupku) aplikovaný v súlade so správnym poriadkom“.

Žalobca v podanom vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny. Súčasne uplatnil náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že nie je pravdivé tvrdenie žalovaného ohľadne osobného doručovania zásielky žalobcovi dňa 15.apríla 2009 okolo 02.00 hod.. Tvrdenia príslušníkov Policajného zboru považuje žalobca za umelo vykonštruované a nezakladajúce sa na pravde. Navrhol ohľadne tejto skutočnosti vypočuť svedkov. Zo strany žalovaného nebol dodržaný správnym poriadkom upravený postup pri doručovaní zásielok, ktorá skutočnosť nemôže byť na škodu žalobcovi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu nemožno priznať úspech. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovení § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 29.apríla 2010 (§ 156 ods. 3 O.s.p.).

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom

správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Z dispozičnej zásady, ktorou sa súd v správnom súdnictve riadi, vyplýva žalobcovi z ustanovenia § 249 ods. 2 O.s.p. zákonná povinnosť uviesť okrem všeobecných náležitostí žaloby (§ 42 ods. 3 a § 79 ods. 1 O.s.p.) aj označenie rozsahu, v ktorom je rozhodnutie napadnuté, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a aký končový návrh robí.

Podľa citovaného zákonného ustanovenia § 247 ods. 1 O.s.p. treba považovať za osobitnú náležitosť žaloby aj konkrétne tvrdenie žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím správneho orgánu, pričom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu. Nestačí iba všeobecné tvrdenie, že zákon bol porušený, resp. nesprávne aplikovaný. Žalobca musí poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje porušenie zákona. Súd nemôže preskúmať správne rozhodnutie nad rámec žalobcom v žalobe vymedzeným. Ide o zásadu *index ne eat petita partium* (sudca nech nejde nad návrhy strán), ktorá vyplýva z ustanovenia § 249 ods. 2 O.s.p., a súd musí túto zásadu aplikovať vo všetkých veciach, v ktorých preskúmava na základe podanej žaloby zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Výnimku z tejto zásady predstavujú veci, v ktorých súd zistil, že žalobou napadnuté rozhodnutie trpí takými vadami, ku ktorým musí súd prihliadnuť bez ohľadu na to, či žaloba takýto nedostatok rozhodnutia namietala (§ 250j ods. 2 O.s.p.).

Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov (a to ani vo veciach podľa § 250i ods. 2 O.s.p.), ale preskúmať zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov, teda či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok (vymedzených žalobou) rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesné predpisy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu spisu zistil nasledovné skutočnosti:

Dňa 27.decembra 2008 bol hliadkou OOPZ v Snine zastavený vodič J. K., ktorý viedol osobné motorové vozidlo značky A., EČ: H. a počas kontroly bol vyzvaný k dychovej skúške, ktorej sa po poučení podrobil. Dychová skúška bola s pozitívnym výsledkom 0,16 mg/l, ale na odber krvi sa nežiadal. Vodičovi, ktorý nemal ani potrebné doklady k vedeniu motorového vozidla, a to vodičský preukaz a doklad o zákonnom poistení, bola ďalšia jazda zakázaná a spísaná správa o výsledku objasňovania priestupku, ktorú odmietol podpísať. Vyšetrenie na zistenie alkoholu bolo vykonané elektronickým meračom typu A.. Ústneho

pojednávania, ktoré sa konalo dňa 9.februára 2009 sa obvinený z priestupku nezúčastnil (predvolanie doručené osobne dňa 23.januára 2009), preto bol priestupok prejednaný v jeho neprítomnosti. Okresné riaditeľstvo policajného zboru v Humennom, Okresný dopravný inšpektorát v Snine rozhodnutím o priestupku zo dňa 9.februára 2009 Č. p.: ORP-P-2/DI-SV-2009 uznal žalobcu vinným zo spáchania priestupku v zmysle § 22 ods. 1 písm. g/, k/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, a podľa § 22 ods. 2 citovaného zákona s poukazom na ustanovenie § 7 ods. 1, 2 zákona, a obvinenému J. K. uložil pokutu vo výške 260 €, a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov na dobu 10 mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že pri určení druhu a výmery uloženej sankcie správny orgán prihliadal na závažnosť priestupku - vedenie motorového vozidla bezprostredne po požití alkoholických nápojov, ale nie v stave vylučujúcom viesť motorové vozidlo bez predpísaných dokladov na vedenie a premávku vozidla, čo správny orgán považuje za závažné porušenie základných povinností vodiča uvedených v § 4 ods. 3 písm. b/, § 4 ods. 2 písm. b/ zákona č. 315/96 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov.

Z pripojenej vrátenej zásielky o doručovaní rozhodnutia do vlastných rúk poštou vyplýva, že dňa 11.februára 2009 alebo 12.februára 2009 (z vrátenej zásielky to jednoznačne nevyplýva, lebo dátum je nejasne opravený) bol neúspešný pokus o doručovanie s výzvou o opakované doručovanie. Opakované doručenie dňa 12.februára 2009 bolo neúspešné, preto zásielka bola uložená na pošte. Zo spisu vyplýva, že Okresné riaditeľstvo policajného zboru v Humennom, Okresný dopravný inšpektorát v Snine požiadal Obvodné oddelenie policajného zboru v Snine o doručenie zásielky do vlastných rúk. Na základe výzvy zo dňa 27.marca 2009 OO PZ v Snine žalobcovi opakovane doručovalo zásielku obsahujúcu rozhodnutie o priestupku a zo záznamu zo dňa 16.apríla 2009 vyplýva, že počas hliadkovej služby zo dňa 14.apríla 2009 do 15.apríla 2009 v čase okolo 02.00 hod. bolo vykonané osobné doručenie zásielky, nakoľko hliadka zistila, že J. K. sa nachádza v reštaurácii P.. Pri odchode z reštaurácie bol vyzvaný, aby doporučenú zásielku na mieste podpísal a prevzal, a bol poučený o následkoch odmietnutia prevzatia zásielky. Na výzvu však nereagoval, hliadke sa pozdravil a odišiel. Následne listom zo dňa 11.mája 2009 bol žalobca Okresným riaditeľstvom policajného zboru v Humennom, Okresným dopravným inšpektorátom v Snine vyzvaný na odovzdanie vodičského preukazu. Dňa 20.mája 2009 osobne prevzal rozhodnutie o priestupku s vyznačením právoplatnosti dňom 30.apríla 2009 a zároveň požiadal o vyhotovenie kópie spisového materiálu. Podaním zo dňa 3.júna 2009, ktoré bolo doručené

prvostupňovému správne mu orgánu, podal žalobca odvolanie proti tomuto rozhodnutiu, ktoré odôvodnil tým, že tvrdenia policajného orgánu sa nezakladajú na pravde a príslušníci Obvodného oddelenia policajného zboru v Snine sú už dlhodobo voči jeho osobe zaujatí. Nesúhlasí s uloženými sankciami, nakoľko tieto sa mu zdajú neprimerane vysoké. Je si vedomý porušenia predpisov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a svoje konanie úprimne ľutuje. Požiadal, aby odvolací orgán zmenil rozhodnutie OR PZ v Humennom, ODI v Snine č.p.: ORP-P-2/DI-SV-2009 zo dňa 9.februára 2009 a uložil mu pokutu v nižšej sadzbe a zároveň mu uložil miernejší trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá. Listom zo dňa 26.júna 2009 č.p.: KRP-94/DI/2/2009 Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Prešove, Krajský dopravný inšpektorát Prešov upovedomilo žalobcu, že sa oboznámilo s napadnutým rozhodnutím o priestupku, so spisovým materiálom a odvolaním ako oneskorene podaným z dôvodu, či neodôvodňuje obnovu konania, alebo zmenu alebo zrušenie rozhodnutia mimo odvolacieho konania. Po preskúmaní okolností, ktoré predchádzali vydaniu napadnutého rozhodnutia a odvolania žalobcu, žalovaný nezistil dôvody na obnovu konania podľa § 62 Zákona o správnom konaní alebo zmenu alebo zrušenie rozhodnutia mimo odvolacieho konania podľa § 65 citovaného zákona. Týmto považoval odvolanie za vybavené.

Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom podľa§ 250j ods. 2 písm. e/ zrušil rozhodnutie žalovaného a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Účastníkom nepriznal náhradu trov konania.

Prvostupňový súd dospel k záveru, že správne orgány pri doručovaní prvostupňového rozhodnutia do vlastných rúk nevychádzali z fikcie doručenia písomnosti poštou podľa § 24 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, ale opakovane sa pokúšali o doručenie zásielky prostredníctvom OO PZ v Snine. Postup pri doručovaní a dátum prevzatia zásielky, od ktorého správne orgány počítajú a odvíjajú právoplatnosť, je v rozpore so zákonom a správnym poriadkom, lebo aj keď existuje záznam príslušníkov polície o doručení písomnosti žalobcovi dňa 15.apríla 2009 o 02.00 hod pred reštauráciou P. (bez uvedenia miesta, kde sa toto zariadenie nachádza), neexistuje žiaden iný dôkaz o doručení písomnosti týmto spôsobom.

Takýto spôsob doručovania písomnosti v nočných hodinách pred reštauráciou podľa názoru súdu je nevhodný, neprimeraný a bez výpovednej hodnoty. Aj keď súd nemieni spochybňovať konanie príslušníkov polície, ktorí sú viazaní prísahou, javí sa

nepravdepodobným, aby občanovi, ktorý sa zdržiava v pohostinstve (môže byť aj pod vplyvom alkoholu), bolo dokonca vierohodným spôsobom a bez akýchkoľvek povinností poskytnuté poučenie o odmietnutí prevzatia zásielky, najmä ak žalobca tvrdí, že bol a odchádzal v spoločnosti priateľov, a ktorí môžu túto skutočnosť potvrdiť.

Pretože pri postupe správneho orgánu bola zistená vada, ktorá má vplyv na zákonnosť rozhodnutia, krajský súd rozhodnutie žalovaného (upovedomenie) podľa § 250j ods. 2 písm. e/ O.s.p. zrušil, a vec vracia na ďalšie konanie.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že v ďalšom konaní bude povinnosťou správnych orgánov postupovať v naznačenom smere, vo veci opätovne konať, pretože tým, že nevychádzali z fikcie doručenia, odňali žalobcovi možnosť účinne sa brániť proti fikcii doručenia.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. Žalobca, ktorý bol v konaní úspešný, si nárok na náhradu trov konania neuplatnil, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal a žalovaný zo zákona nemá nárok na náhradu trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací s ohľadom na obsah podaného odvolania posudzoval, či správne orgány, ktoré rozhodovali o priestupku žalobcu postupovali v predmetnej právnej veci spôsobom zodpovedajúcim pravidlám tzv. spravodlivého procesu.

V danej veci odvolací súd skúmal, či boli v priestupkovom konaní dodržané procesné práva obvineného z priestupku.

Zákon o priestupkoch v ustanovení § 51 zakotvuje, že „ak nie je v tomto zákone ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie o priestupkoch všeobecné predpisy o správnom konaní“. V odkaze pod čiarou č. 4 uvádza zákon č. 71/1967 Zb.. To znamená, že správne orgány musia v konaní a pri rozhodovaní dodržiavať najmä základné zásady správneho konania (§3), ustanovenia týkajúce sa zisťovania podkladov pre rozhodnutie (§ 32 a nasl.) ako aj ustanovenia správneho poriadku zakotvujúce finálne štádium správneho konania, t.j. vydanie rozhodnutia (§ 46) a nasl.. To platí aj pokiaľ ide o doručovanie rozhodnutia do vlastných rúk.

Odvolačný súd nemá pochybnosti o tom, že je právom správneho orgánu, ktorý vedie konanie o priestupku rozhodnúť, akým spôsobom bude doručované rozhodnutie fyzickej osobe, ktorá bola za priestupok potrestaná, t.j. či bude doručovať zásielku prostredníctvom pošty alebo pristúpi k doručovaniu prostredníctvom kuriéra.

Oprávnenie rozhodnúť o spôsobe doručovania rozhodnutia, ktoré vydal správny orgán vyplýva z vrchnostenského postavenia správneho orgánu spojeného s jeho právomocou rozhodnúť o postihu fyzickej osoby za priestupok, taktiež zo zásady hospodárnosti a rýchlosti konania (§ 3 ods. 3 posledná veta správneho poriadku).

V predmetnej veci zvolil správny orgán doručovanie rozhodnutia o potrestaní žalobcu formou doručovania do vlastných rúk prostredníctvom pošty, t.j. v intenciách ustanovenia § 24 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní.

Dôležité písomnosti, najmä rozhodnutia sa doručujú do vlastných rúk adresátovi alebo osobe, ktorá sa preukáže jeho splnomocnením na preberanie zásielok. Ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že písomnosť príde znovu doručiť v určený deň a hodinu. Ak nový pokus o doručenie zostane bezvýsledný, doručovateľ uloží písomnosť na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť do 3 dní od uloženia, posledný deň jeho tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel. Ak adresát bezdôvodne odmietol písomnosť prijať, je doručená dňom, keď sa jej prijatie odoprelo; na to musí doručovateľ adresáta upozorniť (§ 24 ods. 1,2,3).

V ustanovení § 24 ods. 2 posledná veta je zakotvená výnimka zo zásady, že doručenie pôsobí až od okamihu, keď písomnosť za fakticky dostala do rúk adresáta. Bez ohľadu na skutočnosť, či sa adresát písomnosti o jej uložení na pošte dozvedel alebo nemal o uložení vedomosť, zo zákona vyplýva, že mu písomnosť bola doručená. Ide o právnu fikciu.

Ak si adresát nevyzdvihne zásielku do troch dní od jej uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel, ale len za predpokladu, že sa adresát zdržiaval v mieste bydliska a že posledný deň doručenia je pracovný deň.

Právna fikcia je právno – technický postup, pomocou ktorého sa považuje za existujúcu situácia, ktorá je zjavne v rozpore s realitou a ktorá dovoľuje, aby z nej boli odvodené odlišné právne dôsledky než tie, ktoré by plynuli z púheho konštatovania faktu; jej účelom je totiž posilniť právnu istotu. Aby však mohla právna fikcia svoj účel – dosiahnutie právnej istoty – splniť, musí rešpektovať všetky náležitosti, ktoré s ňou zákon spája, inak správny orgán a súd nie je oprávnený naplnenie fikcie konštatovať.

Podľa čl. 1 ods. 2 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

Keďže Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý bol publikovaný v Zbierke zákonov pod č. 209/1992 (ďalej len „Dohovor“) je medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná je v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky postavený na úroveň ústavného zákona.

To znamená, že v Slovenskej republike má každá fyzická i právnická osoba zaručené právo na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 Dohovoru. Bolo by v rozpore s princípmi právneho štátu, ak by právo na spravodlivý proces nebolo dodržané.

Súčasťou práva na spravodlivý proces je právo na spravodlivé súdne konanie, ktoré subsumuje základné súdnoprocesné princípy. V podobe ústavných princíпов sú nadradené Občianskemu súdnemu poriadku a Trestnému poriadku. Zo štrasburskej judikatúry vyplýva, že tieto princípy sa vzťahujú aj na konanie správne a exekučné.

Princípmi spravodlivého procesu sú najmä princíp „rovnosti zbraní, kontradiktórnosť súdneho konania, právo osobnej prítomnosti na konaní a zákaz inkriminácie vlastnej osoby“.

Podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nie je rozhodujúca klasifikácia protiprávneho konania na správne delikty a trestné delikty vnútroštátnym právnym poriadkom. Napríklad v rozsudkoch Kadubec proti Slovensku a Lauko proti Slovensku (rozsudky sú z 2. septembra 1998), v ktorých išlo o právo na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o postihu za priestupok súdom Európsky súd pre ľudské práva vychádzal najmä zo zákona o priestupkoch, ktorý je adresovaný všetkým občanom. Nejde o predpis, ktorý by bol adresovaný iba obmedzenej skupine občanov a aj sankcie, ktoré boli v predmetných veciach uložené (pokuty vo výške 1000 Sk a 300 Sk) považoval súd za sankcie represívneho charakteru. Európsky súd pre ľudské práva dospel k záveru, že ide o trestné veci a to bez ohľadu na relatívne nízke sankcie (*matiaxe penale, criminal matters*).

Vo všetkých veciach, ktoré je možné subsumovať pod pojem „veci trestného charakteru“ musí mať osoba, proti ktorej sa vedie konanie, možnosť domôcť sa práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 Dohovoru.

Žalobca sa dopustil dopravného priestupku. Preto aj v jeho prípade bolo treba mu zabezpečiť právo na spravodlivý proces.

V prípade žalobcu postupoval správny orgán pri doručovaní rozhodnutia podľa § 24 zákona o správnom konaní. Keďže žalobca zásielku uloženú na pošte neprevzal, nastúpila fikcia doručenia rozhodnutia, ktorá vyplýva zo zákona o správnom konaní. Aj odvolací súd zhodne s názorom súdu prvého stupňa zastáva názor, že nebol daný dôvod na doručovanie rozhodnutia do rúk žalobcu a to v nočných hodinách.

Odvolací súd nesúhlasí s právnym názorom žalovaného, ktorý uviedol vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu. Doručovanie rozhodnutia podľa § 24 ods. 2 zákona o správnom konaní je riadne a zákonné doručenie rozhodnutia.

Pokiaľ žalovaný v tejto súvislosti uvádza, že takéto doručenie rozhodnutia je nedostatočné pre prípadný trestnoprávny postih žalobcu v prípade ak by zo strany žalobcu došlo k opätovnému porušeniu dopravných predpisov, aj s týmto názorom odvolací súd nesúhlasí. Zo žiadneho právneho predpisu totiž nevyplýva, že by rozhodnutie o postihu za priestupok muselo byť doručené fyzickej osobe fakticky do vlastných rúk.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 2 správneho poriadku; odvolanie treba podať v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia, ak inú lehotu neustanovuje osobitný zákon.

Odvolací orgán je povinný preskúmať i oneskorené odvolanie z toho hľadiska, či neodôvodňuje obnovu konania alebo zmenu, alebo zrušenie rozhodnutia mimo odvolacieho konania (§ 60 citovaného zákona).

Podstatnou námietkou žalobcu v danej veci je, že správne orgány nesprávne vyhodnotili právoplatnosť rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, ak vychádzali len z výpovedí príslušníkov OO PZ v Snine o doručovaní zásielky obsahujúcej rozhodnutie o priestupku pred pohostinstvom P.. Namieta teda postup a vadu v konaní, ktorá ma za následok nezákonnosť rozhodnutia.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu v predmetnej veci vykonaný spôsob doručovania v nočných hodinách pred reštauráciou je bez výpovednej hodnoty. Súd nemá pochybnosť o tom, že príslušníci polície poučili žalobcu o následkoch odmietnutia zásielky. Žalobca však túto skutočnosť namieta.

S ohľadom na charakter priestupkového konania, keďže priestupok má charakter trestného obvinenia treba vychádzať zo všeobecných zásad spravodlivého procesu. Medzi všeobecné záruky spravodlivého procesu patrí zákaz inkriminácie vlastnej osoby. V zmysle čl. 6 ods. 1 a 2 Dohovoru nemožno žalobcu nútiť, aby priznal, že mu poučenie o následkoch odmietnutia prevzatia zásielky bolo dané.

Obsahom zásady inkriminácie vlastnej osoby je právo nepodieľať sa na vlastnom obvinení a právo mlčať.

Verejný záujem nemôže ospravedlniť, že vo veci konajúce správne orgány nevychádzali z fikcie doručenia. Štrasburské orgány ochrany práva vo viacerých rozhodnutiach sa zaoberali zásadou zákazu inkriminácie vlastnej osoby (pozri napr. rozhodnutie vo veci Saunders c. Spojené kráľovstvo zo 17. decembra 1996).

Vzhľadom na horeuvedené námietky žalovaného vyjadrené v odvolaní na vecnú správnosť rozhodnutia krajského súdu nemohli mať vplyv.

Keď teda krajský súd dospel k záveru, že v postupe správneho orgánu bola zistená vada, ktorá má vplyv na zákonnosť rozhodnutia a postupujúc podľa § 250j ods. 2 písm. e/ O.s.p. zrušil rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie, postupoval podľa názoru odvolacieho súdu v súlade so zákonom.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu povinnosťou žalovaného bude vo veci o odvolaní žalobcu konať a rozhodnúť.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil. Pritom sa stotožnil s právnym posúdením veci a dôvodmi krajského súdu.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p. a § 246c O.s.p. tak, že priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 62,70 €, ktoré je povinný zaplatiť žalovaný na účet advokáta žalobcu JUDr. J. B. č.ú. X. vedený v T.. Ide o 1 úkon právnej služby – vyjadrenie k odvolaniu. Podľa § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov vo veciach preskúmania rozhodnutia o priestupkoch patrí odmena za jeden úkon právnej služby vo výške jednej trinástiny výpočtového základu. Za vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 1.marca 2010 patrí 55,49 € a režijný paušál 7,21 €, spolu 62,70 €.

Ak si advokát vyčíslil všetky trovy konania, odvolací súd poznamenáva, že o náhrade trov prvostupňového konania rozhodoval prvostupňový súd.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. apríla 2010

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská